

zonderheden van het bedrijf, alle omstandigheden, in één woord, alle geheimen, zonder eenige terughouding worden toe-vertrouwd. En die advies-behoevenden zullen te onbeschroomd hun geheimen opbiechten, naarmate zij meer zekerheid hebben dat die geheimen niet zullen worden geopenbaard, zelfs niet aan den Rechter. Het gaat hier inderdaad om geheimen die het daglicht niet kunnen verdragen; welke uitdrukking hier evenwel niet in den gewonen, d.i. ongunstigen, zin moet worden opgevat.

Ik ben mij er wel degelijk van bewust dat het toekennen van het verschooningsrecht aan de openbare accountants tot gevolg zal hebben, dat den Rechter nuttige mededeelingen kunnen worden onthouden, dat daardoor dus aan het groote algemeene belang van een zoo juist mogelijke rechtspraak misschien afbreuk wordt gedaan, zoo goed als dit het geval is tengevolge van het toekennen van dit recht aan andere geheimplichtigen. Naar mijn overtuiging weegt daartegen ruimschoots op het grootere algemeene belang gelegen in de onbeschroomde raadpleging dezer functionarissen.

En mocht het zwijgen van den openbaren accountant tot gevolg hebben, dat een onschuldige zou kunnen worden veroordeeld, welnu, dan zal die accountant hebben te overwegen of in dat geval spreken niet tot plicht wordt. Zooals ik in mijn inleiding heb uiteengezet, is m.i. de verplichting tot het bewaren van het beroepsgeheim niet absoluut: er zijn gevallen waarin de vertrouwenspersoon zich tot bekendmaking van het hem toevertrouwde geheim zal gedwongen gevoelen, teneinde grooter nadeel af te wenden.

Ik sprak tot dusver met opzet van den openbaren accountant. Aan den vakgenoot, die het beroep van openbaren accountant niet uitoefent, dus den internen accountant, of den boekhouder met een accountantsdiploma, zou naar mijn bescheiden meening het verschooningsrecht niet dienen te worden toegekend, hoewel de laatste door opleiding volkomen gelijkwaardig is aan den eerste, en hij zelfs lid van dezelfde vakvereniging kan zijn. Ik zou dit recht willen reserveeren voor den onafhankelijken vertrouwensman, die niet in dienstbetrekking staat tot zijn opdrachtgever. Zou men het verschooningsrecht eveneens toekennen aan het eigen personeel (waartoe ook de interne accountant behoort), dan zou daardoor een te groote categorie van personen vrijgesteld worden van den plicht tot het afleggen van getuigenis, een categorie die bovendien meestal niet door opleiding en ontwikkeling in staat zou zijn dit recht juist te hanteeren. Tot schade van een goed gefundeerde rechtspraak.

L. VAN ESSEN Lzn.

DEUTSCHES FACHKONGRES FÜR DAS PRÜFUNGS- UND TREUHANDWESEN IN WEIMAR

Dit eerste Duitsche vakcongres van beroepsgenooten is van 13—15 November j.l. in Weimar gehouden. Op uitnoodiging van het congresbestuur hebben het dagelijksch bestuur van het N. I. v. A. en drie andere N. I. v. A. leden, twee hunner vergezeld van hun echtgenooten, als Ehrengäste dit congres bijgewoond. Behalve door onze delegatie was het buitenlandsche beroep vertegenwoordigd door een Engelschman (een andere Engelschman was op het laatste oogenblik verhinderd en zond een hartelijk telegram) een Deen, een Noor en een Pool.

Nederland was dus wel sterk vertegenwoordigd, een gevolg van de persoonlijke vriendschapsbanden, die reeds gedurende vele jaren met enkele der Duitsche beoefenaars van het beroep bestaan, en ook van de belangstelling, die van uit Duitschland

elk jaar weer in den Accountantsdag van het N. I. v. A. wordt betoond.

De verleiding is groot om in dit verslag ook eenigszins uitgebreid den lof te spreken over de wijze, waarop de buitenlanders in het algemeen, en de Hollanders in het bijzonder, zijn ontvangen. Wij doen dat niet, maar volstaan met te constateeren, dat zij door middel van bons, die hen in het hotel bereikten, vrijwonen en vrije maaltijden hadden en het aantal bons voor bezoeken aan bezienswaardigheden zoo groot was, dat zij geen enkele congreszitting hadden kunnen bijwonen, als zij die alle hadden willen gebruiken. Maar een bezoek aan het Goethehaus moest er natuurlijk in ieder geval van afgenomen worden.

Er was officieel voor alle deelnemers een feestconcert in het Weimarer National Theater van de Weimarischen Staatskapelle, voorafgegaan door een ontvangst van de Ehrengäste door den Reichsstatthalter in het slot, een thee voor de dames van de deelnemers in slot Tiefurt en een Kameradschaftsabend in de Weimar-Halle, waar muziek, zang en dans elkaar afwisselden en waar vriendelijke, feestelijke toespraken ten beste werden gegeven.

Over de intimere bijeenkomsten van de buitenlanders met den voorzitter van het congres *Dr. Mönckmeier* en zijn vriendelijke gade, waarbij ook andere naar voren komende leiders van het congres aanwezig waren, spreken wij nu niet, maar ook deze werden door allen, die er aan deelnamen ten zeerste geapprecieerd.

Maar nu het congres zelf. Het spreekt vanzelf, dat alles schitterend geregeld was en dat alleen een omstandigheid, die de congresleiding niet in handen had, bij de opening een vertraging kon geven, n.l. het te laat binnenloopen van een trein, die eenige officieele personen voor de opening naar Weimar bracht. Maar overigens klopte alles prachtig.

Het congres werd gehouden in de Weimar-Halle, waar voor de zeker 1500 bezoekers voldoende plaats aanwezig was. Dit gebouw met zijn ruime entree en corridors is voor zulke bijeenkomsten uitermate geschikt.

Nadat het orkest van de Staatliche Hochschule für Musik in Weimar de Coriolan Ouverture van Beethoven had gespeeld, opende de Reichsgruppenwarter Wirtschaftsrechtler des NSRB, *Dr. Mönckmeier*, als voorzitter van het Institut der Wirtschaftsprüfer, het Congres en hij deed dit met groot enthousiasme, dat bij de aanwezigen grooten weerklank vond.

Op dien eersten dag werden verder een drietal voordrachten gehouden, elk van drie kwartier; den volgenden morgen weer 4 dergelijke voordrachten, terwijl de Zaterdagmiddag en Zondagmorgen werden ingenomen door niet minder dan 18 voorlezingen, elk van een kwartier.

Deze korte voordrachten, die evenals de langere daaraan voorafgaande, niet door debat werden gevolgd, waren een proefneming, die naar officieel bij de sluiting werd geconstateerd, als een succes werd beschouwd. Inderdaad kunnen op deze wijze een groot aantal vraagstukken worden aangesneden, maar niet natuurlijk die meer theoretisch wetenschappelijke vragen, die ook in Duitschland het beroep meer en meer zullen bezighouden, naarmate er meer zulke Duitsche vakcongressen gehouden zullen zijn.

Wij stellen ons voor op den inhoud dezer lezingen terug te komen, als wij ze gedrukt voor ons gekregen hebben. Wij bepalen ons nu tot de opsomming van de sprekers en de titels en constateeren alleen, dat wij verschillende lezingen met aandacht hebben gevolgd, o.a. die van *Dr. Mönckmeier*, waaruit ons bleek, dat de organisatie van het beroep in Duitschland de leiders voor vele vragen stelt, die ook bij ons gerezen zijn, maar waarvoor wij althans ten deele al een antwoord gevon-

den hebben. Vanzelfsprekend zijn de verhoudingen in Duitschland anders dan bij ons, en het is mogelijk, dat men daar in vele opzichten aan een eigen richting de voorkeur zal geven, maar wij constateerden met genoeg in persoonlijke gesprekken, dat de ontwikkelingsweg van ons beroep in Nederland ook bij de leiders in Duitschland de aandacht heeft.

Wij laten nu het programma der lezingen volgen:

Staatssekretär Dr. *Posse*,

Die Neuordnung der Wirtschaft und des Wirtschaftsrechts.
Prof. *Selck*,

Forderungen der Unternehmung an die Wirtschaftsprüfung.
Dr. *Buchholz*,

Das Prüfungs- und Prüferrecht.

Prof. Dr. *Walb*,

Die neuere Entwicklung der deutschen Kreditwirtschaft.

Dr. *Mönckmeier*,

Die Stellung des Prüfungs- und Treuhandwesens in der Wirtschaftsordnung.

Min. Dir. Prof. Dr. *Hedding*,

Zeitgemässe Finanz- und Steuerfragen.

Oberreg. Rat. *Kaemmel*,

Die erleichterte Umwandlung von Kapitalgesellschaften.

WP. Dr. *Wirtz*,

Die Bedeutung der Kurzvorträge für die Facharbeit der Wirtschaftstreuhänder.

WP. Dr. *Karoli*,

Verweigerung des Bestätigungsvermerks und Publizität.

RA. Dr. *Adler*,

Zur Frage der Schutzklausel.

WP. Dr. *Risse*,

Zur Frage der aus der Bilanz nicht ersichtlichen Haftungsverhältnisse und ihrer Erwähnung im Geschäftsbericht.

WP. Dr. *Emmerich*,

Pflichten und Aufgaben des Wirtschaftsprüfers im Strafverfahren.

WP. Dr. *Minz*,

Der Einfluss von Organschaftsverträgen auf die Bilanzierung.

WP. Dr. *Goetze*,

Rangfolge und gegenseitiges Verhältnis der Bewertungsvorschriften nach § 260b Abs. 1 HGB.

WP. Dr. *Schourp*,

Reservefonds und Reservekapital.

WP. *Düring*,

Die Bewertung im Falle des § 240 HGB.

WP. Dr. *Schlüter*,

Der Wert im Sinne des § 39 HGB.

WP. Dr. *Richter*,

Die Bewertung Stillgelegter Anlagen.

WP. Dr. *Beuck*,

Verdeckte Gewinnausschüttung.

WP. Dr. *Hartkopf*,

Die angemessenen Unkostenzuschläge auf Halb- und Fertigfabrikate.

WP. Dr. *Schulz*,

Über die Bewertung verbundener Produkte.

WP. *Lorch*,

Die betriebswirtschaftlichen Grundlagen der Preisprüfung.

WP. *Rudorf*,

Aktivierbarkeit der Zinsen.

WP. Dr. *Wirtz*,

Die Aktivierbarkeit von Anlaufs-, Organisations- und Entwicklungskosten.

WP. Prof. Dr. *Schmaltz*,

Die Auflösung stiller Reserven und ihr Ausweis.

Het congres werd gesloten, na een overzicht van het verhandelde door de heeren Dr. *von Auel* en Dr. *Voss* met een rede van den Reichsminister Dr. *Hans Frank*, wiens rede alle aanwezigen, ook de buitenlandse gasten, met instemming aangehoord hebben.

Het orkest speelde tot slot de Ouverture Freischütz; de nationale liederen werden gezamenlijk gezongen en de Voorzitter van het Congres sloot met een kort woord de bijeenkomst.

De deelnemers aan dit welgeslaagde congres zijn daarna naar hun haardsteden teruggekeerd als wijzere mannen en in het besef, dat het moeilijke beroep van Wirtschaftsprüfer en Wirtschaftstreuhänder de volle toewijding van zijn beoefenaren vraagt.

G. P. J. HOGEWEG

EEN ZWEEDSCH ACCOUNTANTSRAPPORT

Naar aanleiding van mijn artikel in het nummer van October 1936 ontving ik van een aandachtig lezer de volgende mededeelingen:

„Op blz. 135, onder de vertaling van het rapport, uit U de veronderstelling dat het uitbrengen van een gemeenschappelijk rapport door *Price Waterhouse* en den Zweedschen accountant berust op het internationale karakter van het betreffende concern.

Ik vertrouw, dat U mij ten goede zult houden, wanneer ik hier opmerk, dat niet onvermeld had mogen blijven, dat het volgens de Zweedsche wetgeving voorschrijft is, dat Zweedsche maatschappijen door Zweedsche accountants moeten worden gecontroleerd.

Van het betreffende wetsartikel heb ik geen inzage kunnen verkrijgen; ik hoorde van deze bepaling tijdens mijn werkzaamheden in Stockholm gedurende dezen zomer.”

Onder dankbetuiging voor deze aanvullende inlichting, zij mij de opmerking veroorloofd, dat zij mijn suggestie:

„Blijkbaar heeft men het, in verband met het internationaal karakter van het concern, wenschelijk geoordeeld een gemeenschappelijk rapport te doen uitbrengen door een bekende, internationale accountantsfirma en een erkend Zweedsch accountant”.

niet geheel omver stoot. Ik geef echter toe, dat het juister ware geweest de onderteekening van het rapport door twee accountants te verklaren:

a. door den eisch der Zweedsche wet, dat Zweedsche maatschappijen door Zweedsche accountants gecontroleerd moeten worden;

b. dat de mede-onderteekening door een bekende internationale accountantsfirma blijkbaar verband houdt met het internationaal karakter van de Zweedsche lucifersmaatschappij „Svenska Tändsticks Aktiebolaget”.

J. J. M. H. NIJST